

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett csalás büntette és más bűncselekmény miatt ... törzsőrmester vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 17. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.838/2014/36. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás vétségének (Btk.373.§ (1) és (2) bekezdés a) pont) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 200 (kettőszáz) napi tétel, napi tételeként 1.000 (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 17-én napján kihirdetett 42.(II.)Kb.838/2014/36. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bc) pontja, és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás büntetében, valamint a Btk.345.§-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 6 hónapi fogházbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén a ... Rendőr-főkapitányság magánfél részére 290.160,- forintot fizessen meg. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igény ezt meghaladó részének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a vádlottat 15.000,- ft eljárási illeték, továbbá az eljárás során felmerült 42.670,- ft bünyügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be téves jogi minősítés és téves jogi indokolás miatt (a vádlott javára). A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg a védő az ítélet

megalapozatlansága, részben iratellenesség, részről tényből tényre való helytelen következtetés miatt jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.725/2016/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a vádlott cselekményét minősítse a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc) pontja szerint minősülő folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett csalás vétségének. Indítványozta továbbá, hogy az ítélőtábla katonai tanácsa a vádlottat - a katonai büntetés érintetlenül hagyásával - a Btk.33.§ (4) bekezdés felhívásával ítélje a Btk.50.§ (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetésre, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését pontosítva, illetve azt kiegészítve elsődlegesen védence bizonyítottság hiányában történő felmentésére, másodsorban előzetes mentesítésben részesítésére, vagy olyan büntetés kiszabására tett indítványt, hogy a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményekkel ne járjon. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során védence bűnössége nem nyert bizonyítást. Az elsőfokú ítélet indokolása sem tartalmazza azt a hibátlan logikai láncot, amelyből a bűnösségre következtetést lehetne levonni. Az elsőfokú ítélet csak közvetett bizonyítékokat sorol fel, azonban nincs az ítéletben egy olyan a bizonyítékokat összességében értékelő rész, amely alapján a bűnösség aggálytalanul megállapítható lenne. Az elsőfokú katonai tanács ítéletében a bizonyítékok értékelése során említést tett a kilométeróra állás eltérésétől, de erre a vádlott megfelelő magyarázatot adott. Említést tett a híváslisták adatairól, valamint a cellainformációkról, de ténylegesen csak három utazáshoz kapcsolódóan végezte el az elemzést. A bíróság nagyszámú tanút hallgatott ki, azonban ezek a vallomások tartalmilag konkrét időpontokhoz nem köthetőek, nem cáfolják és nem is támasztják alá a tényállásban foglaltakat. A kétséget a vádlott javára kell értékelni, ezért védence felmentésének van helye. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott jelenleg is közszolgálatban dolgozik, munkája megőrzése szempontjából fontos a büntetlen előélet. Ezért szükséges az előzetes mentesítésben részesítése, vagy vele szemben olyan büntetés kiszabása, amelyhez büntetett előélet nem kapcsolódik.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy bűncselekményt nem követett el. Szerette a munkáját „Az év rendőre” is volt, többször kapott jutalmat. A gyanúsítás közlését követően azonban a munkahelyén már kiközösítették, semmiféle elismerést nem kaphatott. Előadta továbbá, hogy mindössze egy 9 hónapos időtartamra igényelt költségtérítést, mert az édesanyja abban az időben beteg volt, és édesapja külföldön dolgozott.

A katonai ügyész, valamint a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. A nyomozati szakban egy írásbeli beadványt juttatott el az ügyészségre,

amelyben védekezését előterjesztette. Az elsőfokú katonai tanács igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során nagyobb számú tanút hallgatott ki, ismertette a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, de maga is iratokat szerzett be és tett a bizonyítási eljárás anyagává, valamint igazságügyi műszaki szakértőt rendelt ki az ügyben, majd tárgyalás keretében meghallgatta. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást egyetlen tanú ... kivételével a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai, a bizonyítás anyagává tett okirati bizonyítékok, azok közül is elsősorban a tényállásban írt időszakra vonatkozó szolgálati okmányok, a munkába járási költségtérítéssel kapcsolatos dokumentumok, a vádlott mobiltelefonjának híváslistája és az ahhoz kapcsolódó cellainformációk, a Nemzeti Közlekedési Hatóság adatközlése, a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. adatközlése, a Porsche Hungária Kereskedelmi Kft. adatszolgáltatása, valamint részben az igazságügyi műszaki szakértő szakvéleménye alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 4. oldalától a 11. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlottnak az írásban előterjesztett védekezését. Ennek lényege szerint a vádlott által használt gépjármű kilométeróra állása azért nem támasztotta alá a vádlottnak az útiköltségtérítés kapcsán megjelölt utazásait, mert időközben kilométeróra cserére került sor. Védekezése szerint ez a vádlotti járműben típushibának tekinthető, de a cseréről a vádlott a műszaki vizsgán nem számolt be. A vádlotti hazautazások gyakoriságát cáfolták az autópálya matrica vásárlások kis száma, mellyel kapcsolatban a vádlott úgy védekezett, hogy az alacsonyabb rendű úton a közlekedés lényegesen olcsóbb, részben az autópálya-matrica ára, részben az alacsonyabb sebességből adódó kisebb fogyasztás miatt. A híváslistákból következő adatokkal kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az adott hívószámú mobiltelefont csak munkatelefonként használta, azt hazaindulása előtt a feleségénél hagyta. Amennyiben a pihenő ideje alatt halaszthatatlan dologgal keresték a munkahelyéről, akkor a felesége hívta fel édesanyján keresztül. Az elsőfokú bíróság tételeken, részleteiben is foglalkozott minden bizonyítékkal és kifejtette, hogy a vádlotti védekezést miért nem fogadja el. Az általa értéktelt bizonyítékok túlnyomó részben egy irányba, a terhelő történeti tényállás megállapítása irányába mutattak azok egymást alátámasztó, egymást kiegészítő bizonyítékok voltak. Nem felel meg a tényeknek az a védői érvelés, hogy az elsőfokú katonai tanács csak felületesen foglalkozott az egyes bizonyítékokkal, így különösen a híváslistákkal és az ahhoz kapcsolódó cellainformációk adataival. A katonai tanács ítélete indokolása 8. oldal 11. pontjában példálózó jelleggel valóban csak három esetet emelt ki arra, hogy ezek a bizonyítékok milyen módon cáfolják a vádlotti védekezést, azonban azok az adatok, azok napok, amelyeket az elsőfokú katonai tanács mellőzött a terhelő történeti tényállásból és ezekkel kapcsolatban nem állapította meg a vádlott bűnösségét, egyértelműen alátámasztják azt, hogy teljeskörű mérlegelő tevékenység eredményeképpen vonta le a megfelelő következtetéseket.

Az ítéletábra katonai tanácsa a vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozatára figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdése alapján a tényállást a vádlott személyi körülményei tekintetében annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott szolgálati viszonya 2017. február 1.-jén a szolgálati viszonyról történő lemondással megszűnt. Jelenleg vidéki dolgozik közalkalmazottként, havi jövedelme 120.000,- ft.”

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú katonai tanács által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsa felülbíráltá alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a

bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

A jogi minősítés megváltoztatását célzó ügyészi fellebbezés a következők szerint alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le a következtetést a vádlott bűnösségére és a közbizalom elleni bűncselekmény tekintetében helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.345.§-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében megállapította. A Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya a vádlottat a csalási cselekménye kapcsán a Btk.373.§ (2) bekezdés b) pontja bc) alpontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett kisebb kárt okozó csalás vétségével vádolta. Az eljáró katonai ügyész perbeszédében ugyanezen bűncselekményben kérte megállapítani a vádlott bűnösségét. A törvényszék katonai tanácsa a vádlottat a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bc) pont, valamint a (3) bekezdés b) pont szerinti folytatólagosan elkövetett csalás büntetében mondta ki bűnösnek. A vádlott összesen több nyújtott be szolgálati jegyet munkáltatóját megtévesztve munkába járási költségtérítés címén, egyenként az egyes szolgálati jegyek tekintetében a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó összeg, összesen pedig 290.160,- forintba vonatkozóan. Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács a jogi minősítés során eltért a 40/2007. BK. véleményben, valamint az EBH.2013.B.18. számon közzétett eseti döntésben foglaltaktól, vagyis az irányadó bírósági gyakorlattól. A bűncselekményi értékhatárt el nem érő részselekmények folytatólagossága során ugyanis először azt kell vizsgálni, hogy a részselekmények tekintetében valamely bűncselekménnyé felminősítő körülmény fennáll-e, majd ezt követően lehet a folytatólagosság egységének következményeként az értékeket összeszámolni. Amennyiben a részselekmények már az üzletszerűség folytán bűncselekménynek minősülnek, úgy az összesített érték után nem lehet ezt ismételt üzletszerűnek minősíteni, mivel az a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott vagyon elleni bűncselekményét a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerinti folytatólagosan elkövetett csalás vétségének minősítetett. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk.2.§. (2) bekezdése alapján a vádlottra nézve kedvezőbb, az elbírálás idején hatályos büntető törvényt alkalmazta.

A védőnek a másodlagos, enyhítésre irányuló fellebbezése, illetve a fellebbviteli főügyészség indítványa alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az enyhítő körülmények azonban kiegészítésre szorulnak, azzal, hogy a vádlott szolgálati viszonya időközben megszűnt, valamint a további időmúlással. Az enyhébb jogi minősítésre, valamint a további enyhítő körülményekre figyelemmel a másodfokú katonai tanács lehetőséget látott a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetés alkalmazására a Btk. 33.§ (4) bekezdésében írt rendelkezés felhívásával. Ennek keretében a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés helyett 200 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft pénzbüntetést szabott ki a Btk.50.§ (1) és (3) bekezdésében írtak alapján. A 200 napi tétel arányos a vádlotti cselekmények tárgyi súlyával, míg az 1.000,- forint napi tétel összeg megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. A Btk.51.§-a alapján az ítélet tábla katonai tanácsa rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a rendőrség sérelmére vagyoni elleni bűncselekményt elkövető hivatásos rendőr vádlottat lefokozta, hiszen magatartásával méltatlanná vált a rendfokozat viselésére.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 21.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk..
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. április 21.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke
kiadmány hitelül:
Iván Erika
bírószági ügyintéző